

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie pentru respingerea sesizării unui grup
de deputați în Parlament

din 20.05.2003

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.91-96/8 din 30.05.2003

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ - președinte
Mircea IUGA - judecător
Constantin LOZOVANU - judecător
Dumitru PULBERE - judecător-raportor
Elena SAFALERU - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Maia Țurcan, examinând în baza art.44 din Codul jurisdicției constituționale sesizarea deputaților în Parlament Iurie Roșca, Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu pentru controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr.160-XV din 4 aprilie 2003 "Privind unele aspecte ale mecanismului de elaborare a proiectului noii Constituții a Republicii Moldova"* ,

* M.O., 2003, nr.67-69, art.302.

a constatat:

La 24 aprilie 2003, Curtea Constituțională a fost sesizată de deputații în Parlament Iurie Roșca, Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu în vederea controlului constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr.160-XV din 4 aprilie 2003 "Privind unele aspecte ale mecanismului de elaborare a proiectului noii Constituții a Republicii Moldova".

În opinia autorilor sesizării, Protocolul privind crearea mecanismului de elaborare și aprobare a Constituției statului federal și rezerva la acesta și Hotărîrea Parlamentului nr.160-XV, prin care protocolul menționat a fost aprobat, contravin prevederilor art.1 alin.(1), art.64 alin.(1), art.107 alin.(1), art.141 alin.(1) și (2) și art.143 alin.(1) din Constituție.

Examinând sesizarea, Curtea Constituțională a ajuns la concluzia că ea nu poate fi acceptată spre examinare în fond pentru următoarele considerente.

Hotărîrea Parlamentului nr.160-XV, care face obiectul sesizării, nu constituie un act normativ și nu se referă la probleme eminamente de drept.

Or, potrivit legislației, Curtea Constituțională examinează numai chestiuni ce țin de competența ei, în exclusivitate probleme de drept (art.31 alin.(1) și (3) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.6 alin.(2) din Codul jurisdicției constituționale) și poate supune controlului constituționalității doar actele enumerate în art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, care au caracter normativ, adică conțin norme de drept.

Norma juridică, potrivit teoriei dreptului, este o regulă de conduită prescrisă, generală, impersonală, repetabilă, expresie a puterii publice, a cărei respectare este obligatorie în raporturile dintre subiectele de drept.

Este evident că Hotărîrea Parlamentului nr.160-XV nu stipulează reguli de conduită generale și repetabile. Ea abordează aspecte organizatorice privind elaborarea textului proiectului Constituției

statului federal, vizează o situație concretă și astfel comportă caracter de moțiune.

Demonstrând voința Parlamentului de a reglementa problema transnistreană, urmărind scopul reintegrării statului, Hotărîrea nr.160-XV și Protocolul aprobat prin aceasta doar concretizează unele aspecte ale mecanismului de elaborare a proiectului noii Constituții a Republicii Moldova.

Curtea relevă, de asemenea, că viitorul proiect de Constituție va fi supus unui referendum. Propunerea de inițiere a referendumului pentru adoptarea unei noi Constituții poate fi supusă controlului constituționalității, iar rezultatele referendumului, în mod obligatoriu, se confirmă de Curtea Constituțională, în baza art.135 din Constituție.

Pentru considerentele expuse, conducîndu-se după prevederile art.26 alin.(1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.6 alin.(2), art.61 alin.(3) și art.64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Nu se acceptă spre examinare sesizarea deputaților în Parlament Iurie Roșca, Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

Președintele
Curții Constituționale

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 20 mai 2003.

OPINIE SEPARATĂ

expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea
cu privire la Curtea Constituțională și art.67
din Codul jurisdicției constituționale

Prin sesizarea din 24 aprilie 2003 deputații în Parlament Iurie Roșca, Vlad Cubreacov și Ștefan Secăreanu au solicitat controlul constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr.160-XV din 4 aprilie 2003 "Privind unele aspecte ale mecanismului de elaborare a proiectului noii Constituții a Republicii Moldova", considerînd că aceasta, prin conținutul său și anexele la ea, contravine prevederilor cuprinse în art.1 alin.(1), art.64 alin.(1), art.107 alin.(1), art.141 alin.(1) și (2) și art.143 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

Prin Decizia Curții Constituționale din 20 mai 2003 sesizarea n-a fost acceptată spre examinare în fond pentru motivul că hotărîrea contestată nu conține norme de drept și nu produce efecte juridice, deci nu este act normativ, avînd doar caracter de moțiune.

Consider neacceptarea sesizării drept o eroare, iar motivele invocate - nejustificate.

Menționez că sesizarea a fost depusă în conformitate cu prevederile cuprinse în: art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin.(1) lit.a) și art.38 din Codul jurisdicției constituționale, cu respectarea prevederilor cuprinse în art.39 din același cod.

Potrivit art.134 din Constituție, art.1 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.2 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în stat, este independentă de orice altă autoritate

publică, se supune numai Constituției și garantează supremația ei, asigură realizarea principiului separării puterii de stat, iar potrivit art.6 alin.(2) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea își stabilește ea însăși limitele de competență.

Conform art.39 din Codul jurisdicției constituționale, autorul sesizării, indicînd obiectul sesizării, trebuie să formuleze punctul său de vedere asupra actului contestat și să-l argumenteze prin norme constituționale.

Din acest punct de vedere sesizarea depusă corespunde totalmente exigențelor enunțate.

Indicînd obiectul sesizării, deputații au formulat detaliat punctul lor de vedere asupra Hotărîrii Parlamentului și anexelor la ea, parte integrantă a acesteia, și au făcut referințe exprese la normele Constituției, care, în opinia lor, au fost încălcate, subliniind că Hotărîrea Parlamentului subminează existența Constituției actuale.

Argumentele invocate în decizia Curții pentru neacceptarea sesizării spre examinare în fond contravin prevederilor art.39 din Codul jurisdicției constituționale, precum și art.40 din acesta. Enunțînd afirmații eronate și contradictorii, Curtea nu infirmă argumentele autorilor sesizării că Hotărîrea, în special art.2 din ea, și anexele la ea încalcă flagrant dispozițiile titlului VI din Constituție și capitolului 2/1 din Regulamentul Parlamentului.

Verificarea obiectivă a argumentelor expuse în sesizare se poate exercita numai aplicîndu-se prevederile capitolului 8 intitulat "Examinarea sesizării în ședință" din Codul jurisdicției constituționale. În procesul examinării prealabile aceasta nu este posibil.

În opinia mea, sesizarea trebuia să fie acceptată pentru examinare în fond. Or, numai în bază de argumente indubitabile, expuse în ședința plenară a Curții, se poate trage concluzia despre constituționalitatea sau neconstituționalitatea actului contestat.

Judecător
al Curții Constituționale

Mircea IUGA